

ARAŞTIRMA VE TASNİF GRUBU

**"SAYIŞTAY DENETİMİ DIŞINDAKİ
FONLAR"
Hk.**

BİLGİ NOTU

Gölseba BAHRAN
Uzman Denetçi

15 OCAK 2001

İçindekiler

	Sayfa
Giriş	1
İncelemede Başvurulan Kaynaklar	1
Fonlara Toplu Bakış	2
Tespitler	4
Hukuksal Yönden Değerlendirmeler	5
Sonuç	6
Tablolar	
Tablo I Tasfiye Edilen Fonlar	
Tablo II Denetim Modellerine Göre Fonlar	
Tablo III Gizli Olarak Adlandırılan Fonlar	
Tablo IV Toplu Olarak Denetim Modellerine Göre Fonlar	

Giriş

"Sayıştay Strateji Bildirimi"ndeki 8'inci Stratejik Amaç ile, Sayıştayın denetim alanına getirilen sınırlamaların kaldırılması genel hedef olarak amaçlanmış ve buna bağlı olarak 8.1 numaralı strateji ile Sayıştay denetiminin dışında kalan kurumların ve alanların parasal büyüklükleri de dahil olmak üzere belirlenmesi öngörülmüştür.

"Sayıştay 2001 Yılı Eylem Planı"nda bu amaçla 4-5 kişilik çalışma grubu oluşturulması ve bu grup tarafından bu konuda ayrıntılı bir araştırma yapılması planlanmıştır.

Bu incelemede, oluşturulacak çalışma grubunun yapacağı araştırmaya yardımcı olmak üzere Sayıştay denetimi dışında kalan fonlar ve bu fonların parasal büyüklükleri ele alınmış, tespit ve değerlendirmelerimiz fonlarla ilgili kısa bilgi ve açıklamalarla desteklenmiştir.

İncelemede Başvurulan Kaynaklar

Hazine Müsteşarlığı Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğünden fonların 1993-1999 yıllarını kapsayan gelir-gider büyüklükleri, "Denetim Modellerine Göre Fonlar" başlıklı zet tablo ve 31.12.2000 tarihi itibariyle tasfiye edilen fonlara ilişkin tablo alınmış, Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğünde ilgili Őube Müdürü ile görüşülmüştür.

Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Ahmet Kesik'in 131 sayılı Maliye Dergisi'nde yayımlanan "Fon Sistemi ve Devam Eden Sorunlar" başlıklı incelemesi dikkate alınmış ve adı geçen Daire Başkanından bazı konularda sözlü bilgi alınmıştır. Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünce yayımlanan "Yasama Organı Denetimine Tabi Fonlar Mevzuatı" adlı derlemeden yararlanılmıştır.

Prof. Dr. Hüseyin Őahin'in "Türkiye Ekonomisi Tarihsel Gelişimi, Bugünkü Durumu", Prof. Dr. Oğuz Oyan'ın "Türkiye Ekonomisi Nereden Nereye", Prof. Dr. Oğuz Oyan-Ali Rıza Aydın'ın "İstikrar Programından Fon Ekonomisine, Türkiye'de Maliye ve Fon Politikaları Alternatif Yönelişler" adlı incelemelerinden istifade edilmiştir.

Denetim Planlama ve Rapor Grubundan alınan Sayıştay denetimine tabi fonlar listesi gözden geçirilmıştir.

Doç. Dr. Güven Sak'ın "*Türkiye'deki Fon Denetiminin Özellikleri: Bütçe İçi, Dışı ve Benzeri Fon Düzenlemeleri*" başlıklı İngilizce dokümana göz atılmıştır.

2001 Mali Yılı Bütçe Kanununun Bütçe Kapsamına Alınan Fonlara İlişkin F Cetveli incelenmiştir.

Denetçi Hakan Özbaran tarafından hazırlanan 20.10.2000 tarihli "*Deprem Felaketi Sırasında Çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnameler ve Sayıştay Denetimi Dışında Kalan Kamu Fonları Hakkında*" hazırlanan "*Bilgi Notu*" nazarı itibara alınmıştır.

Fonlarla ilgili olarak, Anayasa Mahkemesinin 19.3.1987 tarih 1986/5 Esas ve 1987/7 karar sayılı, 7.7.1994 tarih 1994/49 Esas ve 1994/45-2 karar sayılı ve 21.1.1988 tarih 1987/12 Esas ve 1988/3 karar sayılı kararları incelenmiştir.

Fonlara Toplu Bakış

Türkiye'de özellikle 1980 yılından sonra yaygınlaşan ve bu incelemede ele alacağımız anlamıyla "fon" kavramı; belirli bir amacın veya birbirine yakın amaçlar grubunun gerçekleştirilmesi için belirli kaynakların toplandığı ve harcandığı, bütçe bağlantılı veya bütünüyle bütçe dışı kamusal nitelikli özel hesaplar olarak tanımlanabilir.

Ülkemizde kamu harcamalarında kolay ve daha az formalite ile harcama yapabilmek, çabuk karar alabilmek, belli alanlardan sağlanan kaynakların yine bu alanda gerçekleştirilecek hizmetlerin finansmanında kullanılmasını sağlamak amacıyla fon uygulamalarına başlanılmıştır.

Ancak zaman içerisinde neredeyse her konuda bu anlamda fon kurulmuş, bunların kuruluşları, gelirlerinin toplanması ve harcamalarının yapılması genellikle özel kanunlar, parlamentonun denetiminden kaçış yollarından biri olan KHK uygulamaları ve yönetmeliklerle yerine getirilmiş ve olabildiğince denetim dışı bırakılmışlardır.

1980 sonrası mali hukuk sistemimizi en fazla etkileyen alt sistem kamu fonları olmuştur. Bu yapılanmanın önemli özelliklerinden birisi, gelirlerin toplanması ve harcanmasında, temel mevzuat olarak adlandırılan yasaların (1050 sayılı Genel Muhasebe Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 832 sayılı Sayıştay Kanunu) devre dışı bırakılması olmuştur.

1990'lı yıllara kadar fonların tamamına yakını bütçe dışında tutulmuş, 1992 yılı Bütçe Kanunu ile bütün fon gelirlerinin T.C Merkez Bankası nezdinde Hazine adına açılan tek bir hesapta toplanması ve buradan ilgili fonların gider hesaplarına aktarılması sağlanmıştır. 1993 yılı Bütçe Kanunu ile de, bütçe dışında tutulan fonlardan bir kısmının gelirleri bütçe içine alınmıştır.

Kamu maliyesini sağlıklı bir yapıya kavuşturmak ve gelir-gider dengesini sağlamak amacıyla fonlardan bir kısmının tasfiye edilmesi düşünülmekte olup, IMF'ye verilen niyet mektubunda da 61 fonun, belirtilen sürelerde en geç Haziran 2001'e kadar kapatılacağı açıklanmıştır. Fonlardan 27'si 31.12.2000 tarihi itibarıyla tasfiye edilmiş olup, söz konusu fonlar Tablo I'de belirtilmiştir.

Ana Gruplara Göre fonlar

- Bütçe içi fonlar
- Bütçe dışı fonlar

olarak gruplandırılabilir.

- *Bütçe içi fonlar*

Kaynağını bütçeden alan, bütçede tertibi olan, ancak ödeneğin kullanılmasında özelliği olan (giderleri temel mevzuat dışında, özel mevzuatlarına bağlı olarak esnek şekilde yapılan) fonlardır.

- *Bütçe dışı fonlar*

Genel olarak geliri ve gideri bütçe ile ilişkilendirilmeyen fonlardır.

Gizli fonlar

Ayrıca, isimleri fon olmamakla birlikte işleyiş ve etkileri açısından benzer sonuçlar doğuran hesaplar özellikle 1986 yılından sonra fon sisteminin bir unsuru olmuştur. (4306 sayılı kanun gereği toplanan eğitime katkı payı gibi)

Denetim modellerine göre fonlar

- Sayıştay denetimine tabi fonlar
 - Sayıştay denetimi dışında bulunan fonlar
- şeklinde ayırma tabi tutulabilir.

Sayıştay denetimi dışında bulunan fonlar

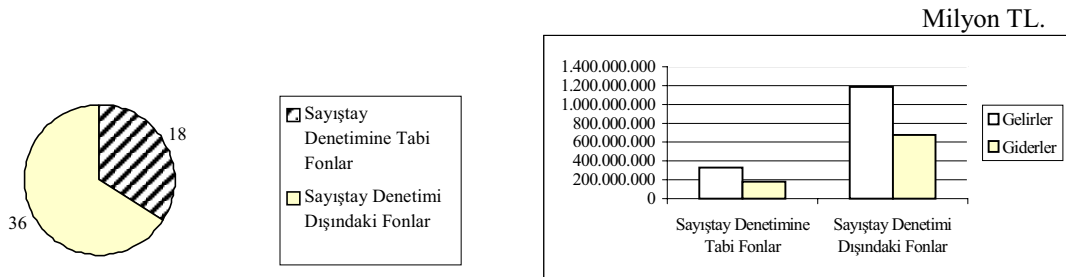
- Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu tarafından denetlenen fonlar
- Sayıştay ve Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu dışında kurum, kuruluş – komisyon tarafından denetlenen fonlar
- Mevzuatlarında denetim modelleri konusunda hüküm bulunmayan fonlardır.

Tespitler

1. Tasfiye edilen fonlardan sonra, 31.12.2000 tarihi itibariyle ülkemizde 57 fon vardır ve bu fonların 42'si bütçe içi, 15'i bütçe dışıdır. Bütçe içi fonların 3'ü gizli fondur. Fonların niteliği, kuruluş mevzuatları, denetim modelleri ve 1999 yılı itibariyle gelir-gider büyüklükleri Tablo II'de belirtilmiştir. "Gizli" olarak adlandırılan fon uygulamalarına ilişkin bilgiler ayrı olarak Tablo III'de gösterilmiştir.
2. "Gizli" olarak adlandırılan fonlar dışındaki 54 fondan 18'i Sayıştay denetimine tabi olup 1999 yılı itibariyle toplam gelirleri 347.227.208.000.000 TL, toplam giderleri 182.126.623.000.000 TL'dir. Gizli olarak adlandırılan fonlardan Üniversiteler Öğrenci Sosyal Hizmetler Birimleri Sayıştay denetimine tabi olup, 1998 yılı itibariyle ödenek kaydı 51.215.156.000.000 TL'dir.
3. 36 fon Sayıştay denetimi dışındadır. Denetim dışı bulunan bu fonların toplam gelirleri 1.186.984.669.000.000 TL., toplam giderleri 676.830.633.000.000 TL'dir.
4. Sayıştay denetimi dışında bulunan bu fonlardan
 - 14 fon Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu tarafından denetlenmektedir ve toplam gelirleri 606.848.049.000.000 TL., toplam giderleri 156.293.798.000.000 TL.'dir.
 - 15 fon Sayıştay ve Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu dışında kurum, kurul veya komisyon tarafından denetlenmektedir ve toplam gelirleri 580.136.620.000.000 TL., toplam giderleri 520.536.835.000.000 TL.'dir. "Gizli" olarak adlandırılan fonlardan "4306 sayılı Kanun Gereği Toplanan Eğitime Katkı Payı" Maliye ve Milli Eğitim Bakanlığı denetim elemanlarınca denetlenmekte olup, 1999 yılı itibariyle toplam ödenek kaydı 265.517.000.000.000 TL'dir.
 - 7 fonun özel mevzuatlarında denetim modelleri konusunda hüküm bulunmamaktadır. "Gizli" olarak adlandırılan fonlardan "3418 sayılı Kanun Gereği Toplanan Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Hiz. Ver. Tahsilatı"nın denetim modeli konusunda mevzuatında hüküm bulunmayıp, bu hesaba 1999 yılı itibariyle ödenek kaydedilen miktar 65.297.486.000.000 TL'dir.
 - Bu tespitler "gizli" olarak adlandırılan fonlar hariç Tablo IV'de gösterilmiştir.
5. Yukarıda belirtilen fonlar dışında, 17.8.1999 ve 12.11.1999 tarihlerinde meydana gelen deprem felaketi sonrası çıkarılan, 576, 581, 582, 583 ve 600 sayılı KHK'ler ile deprem, diğer doğal afetler ve acil durum yönetimine geçilen hallerde, yapılan bağış ve yardımlar ile harcamalar 1050, 2886 ve 832 sayılı Kanun hükümlerinden muaf tutulmuşlardır. Söz konusu KHK'lardan 576 sayılı KHK ile, deprem için

toplanan iç ve dış yardımların, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ve Afetler Fonuna aktarılacağı ifade edilmiş, bu paraların denetiminin Başbakanlık ve Maliye Müfettişleri ile Bankalar Yeminli Murakıplarından oluşturulacak bir komisyon tarafından denetleneceği öngörülmüştür. Bilindiği gibi, Afetler Fonu Sayıştay denetimine tabi olup, Afetler fonuna aktarılan söz konusu bağış ve yardımlar, KHK ile Sayıştay denetimi dışına çıkarılmıştır. 1.6.2000 tarihli Başbakanlık Teftiş Kurulu (Deprem Hesapları Denetleme Komisyonu) inceleme raporuna göre Mayıs 2000 itibariyle deprem yardımı olarak Ziraat Bankası Merkez Şubesine aktarılan yardım ve bağış miktarı nemasıyla birlikte 158.093.513.761.676 TL.'dir.

6. Tablo III'de belirtildiği üzere "gizli" olarak adlandırılan fonlar hariç, mevcut 54 fondan yalnız 18'i Sayıştay denetimine tabi bulunmaktadır. Sadece fon sayısı itibariyle değil, Sayıştay denetimi dışındaki fonların parasal büyüklükleri de fonların büyüklüklerinden çok fazladır. Bu tespitlere ilişkin grafikler aşağıda gösterilmiştir.
7. Tablo II'de gösterildiği üzere, sadece Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca denetlenen Belediyeler Fonunun 1999 yılı gelirinin 308.700.383.000.000TL., Sayıştay denetimine tabi fonların toplam gelirinin ise 347.227.208.000.000TL. olması da, Sayıştay denetimi dışında bulunan fon büyüklüklerinin ne kadar önemli boyutlara ulaştığını göstermesi açısından çarpıcı bir örnektir.

Hukuksal Yönden Değerlendirmeler

1. Anayasamızın 160'ıncı maddesinde, Sayıştayın genel ve katma bütçeli dairelerin bütün gelir ve giderleri ile mallarını TBMM adına denetleyeceği ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlayacağı, 165'inci maddesinde de, sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak Devlete ait olan kamu kuruluş ve ortaklıklarının TBMM'nce denetlenmesi esaslarının kanunla düzenleneceği öngörülmüştür. Görüldüğü gibi, kamunun bütün gelir, gider ve mallarının TBMM adına denetlenmesi Anayasa gereğidir.

2. 165'inci madde "*Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Denetimi*" başlığını taşıyorsa da; bütçe içi ya da bütçe dışı kamu kaynaklarından oluşan tüzel kişiliğe sahip ve bir kamu hizmeti yapmak üzere bir amaca tahsis edilen fonların da, TBMM'nce denetlenme esasları kanunla düzenlenmesi gereken kamu kuruluş ve ortaklıkları arasında bulunduğu şüphesizdir.
3. Kamu İktisadi Teşebbüslerinin TBMM'nce kuruluş amaçlarına göre denetlenmesine dair usul ve esasları düzenleyen 3346 sayılı Kanununun 12'nci maddesi ile "*Fonların Denetimi*" düzenlenmiş, ancak Anayasa Mahkemesi'nin 28.1.1988 tarih ve 1987/12 Esas ve 1988/3 sayılı kararı ile söz konusu madde Anayasanın 165'inci maddesinin öngördüğü anlam ve kapsamda TBMM denetimine yer vermediği gerekçesiyle iptal edilmiştir. İptal kararından sonra Fonların TBMM'nce denetimine ilişkin yeni bir kural getirilmemiştir.
4. Anayasamızın 165'inci maddesinde, sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya ve dolaylı olarak Devlete ait olan kamu kuruluş ve ortaklıklarının TBMM tarafından denetlenme gerekliliği açık bir biçimde hükme bağlanmış olup, denetlenme esaslarının yasayla düzenleneceği öngörülmüştür. Fonların TBMM'nce denetimine ilişkin yasal bir düzenleme olmadığı sürece, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu ya da başka kurul-komisyon denetimine tabi tutulmaları şeklindeki düzenlemeler Anayasanın 160 ve 165'inci madde hükümlerine aykırılık oluşturmaktadır. Dolayısıyla TBMM'nin denetiminin dışlandığı bir denetim sisteminin kabul edilmesi mümkün değildir.

Sonuç

1. Son zamanlarda tasfiye edilen pek çok fona rağmen, fonların kamu mali sistemimizdeki önem ve ağırlığı sürmektedir.
2. Son 20 yılda kamu mali yapısında ayrı bir alt mali sistem oluşturacak yaygınlıkta bulunan fon sistemi içerisinde yer alan kamu fonlarının çoğu TBMM denetimi dışında bulunmakta ve bu durum Anayasaya aykırılık teşkil etmektedir.
3. Kamu mali yönetimindeki parçalanmışlığa paralel olarak gelişen denetimdeki parçalanmışlık, denetimden beklenen etkinliği de azaltmaktadır.
4. Fonların Sayıştay denetimi dışında olması, kamu maliyesinde şeffaflığın sağlanmasını engellemekte, bu eğilim kamu fonlarının bağımsız, tarafsız ve Anayasada düzenlenen bir kurum tarafından denetlenmesi gerekliliğiyle çelişmektedir.

Tablolar

Tablo I Tasfiye Edilen Fonlar

Tablo II Denetim Modellerine Göre Fonlar

Tablo III Gizli Olarak Adlandırılan Fonlar

Tablo IV Toplu Olarak Denetim Modellerine Göre
Fonlar

Tablo I

TASFIYE EDİLEN FONLAR (31.12.2000 tarihi itibariyle)

I. BÜTÇE İÇİ FONLAR
1. Yeni Yerleşmeler Kredi Fonu
2. Devlet Lojmanları Yapım Fonu
3. Geri Kalmış Yörelere Halk Konutu Fonu
4. Sanayi Kredisi fonu
5. Küçük San. Sit. Tesis ve İşl. Kredi Fonu
6. Küçük San. Koop. Gel. Fonu
7. Halk Girişimlerini Destekleme Fonu
8. Küçük Sanayinin Geliştirilmesi Fonu
9. Köylerde El Sanatlarını Geliştirme Fonu
10. Tarımsal Koop. Yat. Faal. Yapılacak Devlet Yar. Fonu
11. Camilerini Yaptıracak Köylere Yardım Fonu
12. Geliştirme ve Destekleme Fonu
13. Yatırım Malları İmalatı Teşvik Fonu
14. Selektif Kredi Fonu
15. Bitkisel Yağlar Fiyat İstikrar Fonu
16. Yurtdışında Müteah. Hiz. Ver. Dest. Fonu
17. Gemi, İnşa, Satınalma ve Tersane Kurma ve Gel. Fonu
18. Petrol Arama ve Petrolle İlgili Faaliyetleri Düzenleme Fonu
19. Kamu Ortaklığı Fonu
20. Menkul Kıymetler Tanzim Fonu
21. Muhtaç Asker Ailelerine Yardım Fonu
22. Deprem Fonu
23. Gecekondu Fonu (Bakanlık)
24. Sağlık Hizmetlerini Destekleme Fonu
25. Türk Sporunu Teşvik Fonu
II. BÜTÇE DIŞI FONLAR
26. Dış Krediler Kur Farkı Fonu
27. Çimento Fonu

Not: Gizli olarak adlandırılan fonlardan;

1)2983 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde çalışanların aylık ve ücretlerinden yapılacak tasarruf kesintileri ile sağlanacak Devlet katkılarının yatırıldığı Tasarrufu Teşvik Hesabına 4568 sayılı Kanunla son verilmiştir.

2)"Akaryakıt Tüketim Vergisi Hasılatından Fonlara ve Kuruluşlara Ayrılan Pay" 1.10.1998 tarihinden itibaren %0 olarak uygulanmaktadır.

TABLO II

DENETİM MODELLERİNE GÖRE FONLAR
(Sayıştay Denetimine Tabi Fonlar)

(1999 yılı sonu itibariyle) milyon TL.

Kuruluş Adı	Fonun Türü	Yasal Düzenleme Çeşidi	Tarih	Sayı	Geliri	Gideri
<u>Adalet Bakanlığı</u>						
1. Adalet Teşkilatını Güçlendirme Fonu	Bütçe içi	Kanun	27.05.1983	3454	1.770.587	396.000
<u>İçişleri Bakanlığı</u>						
2. Sivil Savunma Fonu	Bütçe içi	Kanun	09.06.1958	7126	11.539.205	990.000
<u>Emniyet Genel Müdürlüğü</u>						
3. Trafik Hiz. Gel. Fonu	Bütçe içi	Kanun	13.10.1983	2918	20.281.961	990.000
<u>Maliye Bakanlığı</u>						
4. Gelir İd. Gel. Fonu	Bütçe içi	Kanun	04.01.1961	213	143.082.933	97.800.000
<u>Bayındırlık ve İskan Bakanlığı</u>						
5. Afetler Fonu	Bütçe içi	Kanun	15.05.1959	7269	72.400.628	4.385.150
<u>Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı</u>						
6. Çiftçi ve Koop. Tan. Fonu	Bütçe içi	Kanun	24.04.1969	1163	28.465	14.850
7. Tabi Af. Zarar Gör. Çift. Yrd. Fonu	Bütçe içi	Kanun	20.06.1977	2090	0	0
8. Mera Fonu(*)	Bütçe dışı	Kanun	25.02.1998	4342	18.606.724	2.195.000
<u>Orman Bakanlığı</u>						
9. Orman Köy. Kal. Fonu	Bütçe içi	Kanun	31.08.1956	6831	4.685.136	4.280.000
10. Milli Parklar Fonu	Bütçe içi	Kanun	09.08.1983	2873	1.064.319	245.000
11. Ağaçlandırma Fonu	Bütçe içi	Kanun	31.08.1956	6831	528.943	5.742.429
<u>Sanayi ve Ticaret Bakanlığı</u>						
12. Or.San. Böl. ve Küç. San. Sit. Tes. ve İşl. Gid. Fonu	Bütçe içi	Yönetmelik	31.01.1982	17591	251.390	21.758.251
13. Ölçü ve Ayar Hiz. Fonu	Bütçe içi	Kanun	01.01.1989	3516	435.839	98.000

(*) Mera Fonuna ait gelir-gider büyüklükleri, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Ankara Mera Fon Saymanlığından temin edilen Program ve bütçe Tekliflerine ilişkin listede yer alan rakamlara göre gösterilmiştir.

TABLO II

DENETİM MODELLERİNE GÖRE FONLAR
(Sayıştay Denetimine Tabi Fonlar)

(1999 yılı sonu itibariyle) milyon TL.

Kuruluş Adı	Fonun Türü	Yasal Düzenleme Çeşidi	Tarih	Sayı	Geliri	Gideri
<u>Kültür Bakanlığı</u>						
14 Kor.Gen.Taşın.Kül.Var.Ona.Kat.F.	Bütçe içi	Kanun	21.07.1983	2863	1.591	98.000
<u>Çevre Bakanlığı</u>						
15. Çevre Kirliliğini Önleme Fonu	Bütçe içi	Kanun	09.08.1983	2872	21.840.166	4.900.500
<u>Üniversiteler</u>						
16. Üniv. Araştırma Fonu	Bütçe içi	Kanun	04.11.1981	2547	3.104.877	11.515.500
<u>YÖK</u>						
17. ÖSYM Fonu	Bütçe dışı	Kanun	04.11.1981	2547	47.604.444	26.717.943
<u>Vakıflar Genel Müdürlüğü</u>						
18. Vakıflar Öz. Fonu	Bütçe dışı	Kanun	30.06.1956	6760	0	0
TOPLAM					347.227.208	182.126.623

Sayıştay Denetimi Dışındaki Fonlar

TABLO II

DENETİM MODELLERİNE GÖRE FONLAR

(Sayıştay Denetimi Dışında Kalan Fonlar)

1. BAŞBAKANLIK YÜKSEK DENETLEME KURULU DENETİMİNE TABİ FONLAR

(1999 yılı sonu itibarıyla) milyon TL.

Kuruluş Adı	Fonun Türü	Yasal Düzenleme Çeşidi	Tarih	Sayı	Geliri	Gideri
<u>Başbakanlık</u>						
1. Toplu Konut Fonu	Bütçe içi	Kanun	02.03.1984	2985	103.542.064	2.940.000
2. Tütün Fonu	Bütçe içi	Kanun	28.05.1986	3291	41.305.583	
3. Sos.Yrd. Day. Fonu	Bütçe dışı	Kanun	29.05.1986	3294	173.252.084	
4. Özelleştirme fonu	Bütçe dışı	Kanun	24.11.1994	4046	(Hazine Müsteşarlığına veriler gelmediği için gelir-giderleri belirtilmemiştir.)	
<u>Dış Ticaret Müsteşarlığı</u>						
5. Ser.Böl. Tes. ve Gel. Fonu	Bütçe içi	Kanun	06.06.1985	3218	354.417	2.450.000
<u>Hazine Müsteşarlığı</u>						
6.Yatırım ve Döviz Kaz. Hiz. Teşvik Fonu*	Bütçe içi	BKK	23.02.1998	98/10755	235.436.376	117.200.000
<u>Sanayi ve Ticaret Bakanlığı</u>						
7. KOSGEB	Bütçe içi	Kanun	12.07.1990	3624	8.474.383	6.951.050
<u>Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı</u>						
8. Madencilik Fonu	Bütçe içi	Kanun	04.06.1985	3213	5.094.484	830.000
9. Elk. En.Fonu	Bütçe içi	Kanun	04.12.1984	3096	32.867.807	14.850.000
<u>Kültür Bakanlığı</u>						
10. Sinema ve Müz. San.Des Fonu	Bütçe içi	Kanun	23.01.1986	3257	286.934	343.000
<u>Çevre Bakanlığı</u>						
11. Özel Çevre Kor. Fonu	Bütçe içi	KHK	19.10.1989	383	5.920.648	1.470.150
<u>Tarım Reformu Genel Müdürlüğü</u>						
12. Tarım Reformu Fonu	Bütçe içi	Kanun	22.01.1984	3083	309.588	1.261.514
<u>Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü</u>						
13. Özel İskan Fonu	Bütçe içi	Kanun	14.06.1934	2510	3.681	7.998.084
		ek.k	16.06.1970	1306		
<u>Çal. ve Sos. Güvenlik Bakanlığı</u>						
14. İşsizlik Sig. Fonu	Bütçe dışı	Kanun	25.08.1999	4447		
TOPLAM					606.848.049	156.293.798

(*) 1.6.2000 tarih ve 496/1 sayılı Sayıştay Genel Kurul Kararı ile, Yatırımları ve Döviz Kazandırıcı Hizmetleri Teşvik Fonunun Sayıştay denetimine tabi olduğuna, Fonun mali yapısı ile muhasebe sisteminin 1050 sayılı Kanun hükümleri esas alınmak suretiyle oluşturulması gerektiğine karar verilmiştir.

(**) "İşsizlik Sigorta Fonu" ismi fon olmakla beraber bir "sigorta sistemi" ya da bir "sandık" karakteri taşımaktadır. Keza uygulamada bütçe içi-dışı fon ayırımındaki yeri de tartışmalıdır.

TABLO II

DENETİM MODELLERİNE GÖRE FONLAR

(Sayıştay Denetimi Dışında Kalan Fonlar)

2. BAŞKA KURUM-KURULUŞ VEYA KOMİSYON DENETİMİNE TABİ FONLAR

(1999 yılı sonu itibarıyla) milyon TL.

Kuruluş Adı	Fonun Türü	Yasal Düzenleme Çeşidi	Tarih	Sayı	Geliri	Gideri	
<u>Petrol İşl. Gen. Müd.</u>							
13. AFİF	Bütçe içi	Kanun	10.09.1960	79	140.013.538	34.000	İlgili Bk.
14. Tasarrufları Koruma Fonu(*)	Bütçe içi	Kanun	11.08.1983	2874	0	0	İlgili Bk.
<u>Milli Savunma Bakanlığı</u>							
15. Sav. San. Des. Fonu	Bütçe dışı	Kanun	07.01.1985	3238	0	0	Başbakanlık, Maliye ve MSB. iki yıl için seçilecek birer kişiden oluşan Kurul
TOPLAM					580.136.620	520.536.835	

3. DENETİM MODELLERİ KONUSUNDA MEVZUATLARINDA HÜKÜM BULUNMAYAN FONLAR

(1999 yılı sonu itibarıyla) milyon TL.

Kuruluş Adı	Fonun Türü	Yasal Düzenleme Çeşidi	Tarih	Sayı	Geliri	Gideri	
<u>Başbakanlık</u>							
1. Tanıtma Fonu	Bütçe dışı	Kanun	10.06.1985	3230	0	0	
<u>Hazine Müsteşarlığı</u>							
2. KKDF	Bütçe içi	BKK	12.05.1988	88/12944	0	0	
3. Sig.Mur.Kur. Fonu	Bütçe dışı	Kanun	21.12.1959	7397	0	0	
4. Tar.Ür.İhr.Gel.ve Tar. Yapının Bu An.Düz.Fonu(*)	Bütçe içi	BKK	10.09.1971	73114	0	0	
<u>Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı</u>							
5. İşçi Ücretlerinden Ceza Olarak Kesilen Paralar	Bütçe dışı	Kanun	25.08.1971	1475	0	0	
<u>Maliye Bakanlığı</u>							
6. Ödeme Kaydedici Cih. Özel Hes.	Bütçe dışı	Kanun	06.12.1984	3100	0	0	
<u>T.C Merkez Bankası</u>							
7. Tas.Mev.Sig. Fonu	Bütçe dışı	Kanun	18.06.1999	4389	0	0	
		Yönetmelik	26.08.2000	24152	0	0	
					0	0	
TOPLAM					0	0	

(*) Bu fonlar 2001 yılı Bütçe Kanununun Bütçe Kapsamına Alınan Fonlara İlişkin F Cetvelinde yer almamaktadır. Tasfiye edilen fonlar arasında bulunmayan bu fonların mevzuatlarının da yürürlükte olduğu dikkate alınarak tabloya dahil edilmiştir.

Tablo III**GİZLİ OLARAK ADLANDIRILAN FONLAR***(Rakamlar milyon TL. cinsinden)*

Fonun Adı	Denetim Modeli	Fonun Türü	Yasal düzenleme	Ödenek Kaydı
1. Öğrenci Sosyal Hizmetler Birimi	Sayıştay	Bütçe içi	Kanun 4.11.1981/2547	51.215.156 (1998 yılı itibariyle temin edilmiştir.)
2. 4306 sayılı Kanun Gereği Toplanan Eğ. Kat. Payı	Maliye-Milli Eğ. Bak. Denetim Elemanları	Bütçe içi	Kanun 16.8.1997/4306	265.517.000 (1999 yılı)
3. 3418 sayılı Kanun Gereği Toplanan Eğitim, Gençlik Spor ve Sağlık Hiz. Vergisi Tahsilatı	Mevzuatında bilgi bulunmamaktadır	Bütçe içi	Kanun 24.3.1988/3418	65.297.486 (1999 yılı)

Tablo IV**TOPLU OLARAK DENETİM MODELLERİNE GÖRE FONLAR***(Rakamlar milyon TL. cinsinden)*

Denetim Modellerine Göre Fonlar	Fon Adedi	Gelirler	Giderler
A Sayıştay Denetimine Tabi Fonlar (Gizli fonlar hariç)	18	347.227.208	182.126.623
B Sayıştay Denetimi Dışında Kalan Fonlar			
1. YDK denetimine tabi fonlar	14	606.848.049	156.293.798
2. Sayıştay ve YDK dışında kurum, kurul-komisyon tarafından denetlenen fonlar	15	580.136.620	520.536.835
3. Denetim modelleri konusunda mevzuatlarında hüküm bulunmayan fonlar	7	-	-
GENEL TOPLAM	54	1.534.211.877	858.957.256